

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie (...)
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 1 grudnia 2020 r.,
zażalenia oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego
na postanowienie Sądu Okręgowego w R.
z dnia 23 października 2020 r., sygn. akt III Ka (...),
o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia
wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt III Ka (...)
na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi
Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 października 2020 r., sygn. akt III Ka (...) Sąd Okręgowy w R. nie uwzględnił wniosku oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego J. G. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt III Ka (...). Od tego postanowienia zażalenie wniósł oskarżyciel posiłkowy subsydiarny, wskazując na bezpodstawne nieuwzględnienie wskazywanych we wniosku o przywrócenie terminu okoliczności, związanych z nagłą i gwałtowną chorobą J. G. . Wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przywrócenie terminu do złożenia

wniosku o sporządzeni na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 18 września 2020 r.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu, jednak nie ze względu na wagę i trafność argumentacji przedstawionej w zażaleniu, ale z uwagi na stwierdzenie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k.

Zgodnie bowiem z art. 40 § 3 k.p.k., sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem o wznowienie, zaskarżonego w trybie kasacji lub objętego skargą nadzwyczajną, nie może orzekać co do tego wniosku, kasacji lub skargi. W orzecznictwie wskazuje się, że w pojęciu orzekania "co do kasacji" mieszczą się zarówno takie decyzje, które wprost rozstrzygają kwestię dopuszczalności kasacji, jak i takie, które pozostają w ścisłym związku z zagadnieniem jej dopuszczalności. Taką decyzją jest także postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem w celu wniesienia kasacji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., III KZ 59/13, LEX nr 1385687; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., IV KZ 1/14, LEX nr 1425024).

Analiza akt sprawy wskazuje, że sędzią Przewodniczącą składu orzekającego, który wydał wyrok Sądu Okręgowego w R. z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt III Ka (...), była SSO O. N. , która następnie pełniła rolę Przewodniczącej składu orzekającego w przedmiocie rozpoznania wniosku oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie ww. wyroku. Występowanie sędziego w roli podmiotu kontrolującego zasadność inicjatywy zmierzającej do uzyskania przez stronę uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, otwierającego jej drogę do zaskarżenia kasacją orzeczenia wydanego przez tego sędziego, musi zostać uznane za naruszenie art. 40 § 3 k.p.k. Niewątpliwie bowiem w takim układzie występuje potencjalny konflikt interesów sędziego i strony postępowania, czemu zapobiegać ma instytucja wyłączenia sędziego z urzędu.

Z uwagi na to, że stwierdzone uchybienie stanowi jedną z tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych – art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., konieczne stało się uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania. Wobec stwierdzenia naruszenia prawa, które musiało skutkować wydaniem orzeczenia kasatoryjnego – niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia – poza zakresem rozważań Sądu Najwyższego pozostała warstwa merytoryczna zażalenia. Będzie ona natomiast przedmiotem analizy Sądu Okręgowego w R. , który ponownie rozpoznając sprawę, uwzględni potrzebę poszanowania instytucji *iudex inhabilis* (art. 40 k.p.k.), a także – w razie zaistnienia takiej potrzeby – gwarancji bezstronności sądu ustanowionej w art. 41 k.p.k. (*iudex suspectus*).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.